

COMMUNICATIE OVER TOEGANKELIJKHEID

TIPS & TRICKS

**ONBEPERKT
BUITEN XL**

Hoe communiceer je over de toegankelijkheid van
jouw park en/of natuurgebied?

Inleiding.....	2
Wat communiceer je over de toegankelijkheid van je park en/of natuurgebied?.....	3
Zeer belangrijk om te vermelden	3
Goed om te vermelden	3
Hoe communiceer je hierover?.....	4
Op de website	4
In het park.....	4
Hoe bereik je de doelgroep?	5
Eigen website.....	5
(Koepel)organisaties	5
Social media	5
Activiteiten	5
Meer informatie	6

Inleiding

Een uitstap plannen in de natuur is niet voor iedereen even makkelijk. Mensen met een beperking ondervinden specifieke uitdagingen, maar komen vaak dezelfde drempels tegen.

Soms zijn de parken en natuurgebieden wel toegankelijk, maar is de informatie erover beperkt. Wanneer mensen met een beperking de uitstap naar een park en/of natuurgebied niet goed kunnen voorbereiden, is de kans dat zij ter plaatse teleurgesteld worden groter.

We hebben tijdens uitstappen en via een online bevraging mensen met een beperking gevraagd wat er volgens hen het meest ontbreekt in de communicatie over toegankelijkheid van parken en natuurgebieden.

Met deze tips & tricks voor de communicatie over toegankelijkheid van parken en/of natuurgebieden hopen we terreinbeheerders te ondersteunen bij het verbeteren van hun communicatie.

Deze brochure is opgedeeld in drie onderdelen: 'Wat communiceer je over de toegankelijkheid van je park en/of natuurgebied?', 'Hoe communiceer je hierover?' en 'Hoe bereik je de doelgroep?'.

Dit document is gecreëerd in het kader van het project **Onbeperkt Buiten XL**. Meer informatie en andere tools vind je terug op de [webpagina van GoodPlanet](#)

Wat communiceer je over de toegankelijkheid van je park en/of natuurgebied?

We vroegen mensen met een beperking wat volgens hen de **belangrijkste aspecten** zijn in de informatie over toegankelijkheid om een uitstap in de natuur goed te kunnen plannen. Hieruit blijkt dat verschillende aspecten essentieel zijn; als één schakel ontbreekt (bv. sanitair), kan dat er al voor zorgen dat men geen uitstap plant.

ZEER BELANGRIJK OM TE VERMELDEN

- Toegankelijkheid van de **paden**;
 - Beschrijf de paden: welke ondergrond, breedte, hellingen, drempels;
 - Haal aan hoe toegankelijk ze zijn voor verschillende beperkingen: rolstoel zonder/met hulp van persoon, buggy, scootmobiel etc.;
 - Betrek mensen met een beperking: zij kunnen paden beschrijven aan de hand van hun eigen ervaring;
- Lengte van de **route**;
- Aanwezigheid van toegankelijk **sanitair** en beschikbaarheid (openingstijden);
- Aanwezigheid van (een) voorbehouden **parkeerplaats(en)**;
- Bereikbaarheid met **openbaar vervoer**.

GOED OM TE VERMELDEN

- Aanwezigheid van toegankelijke **horeca**: o.a. brede deuren, geen trappen of dorpels en ruimte voor grote draaicirkel;
- Bezienswaardigheden en **belevingselementen** in het park;
- **Verhuur** van materiaal: o.a. speciale rolstoelen.

Wees volledig en vermeld ook wat er niet is

Communiqueer niet enkel over de toegankelijke onderdelen, maar vermeld ook wat niet toegankelijk of aanwezig is (bv. toegankelijke horeca). Zo voorkom je teleurstellingen ter plaatse.

Zorg dat de informatie klopt

Een opmerking uit de online bevraging: *"Communiqueer toegankelijkheid duidelijk en ook of die voor iedereen geldt; meestal is dit alleen voor rolstoelers. Toch zijn er dan trappen of stopt de verharding ineens enz. Of stijgen of dalen de wegen sterk, enz. ... Ik kan er een boek over schrijven."*

Betrek mensen met een beperking

Opmerking uit de online bevraging: *"Laat de communicatie zoveel mogelijk opstellen door personen met een handicap, ... voor wie de communicatie bedoeld is (andere visie, focus,...)"*

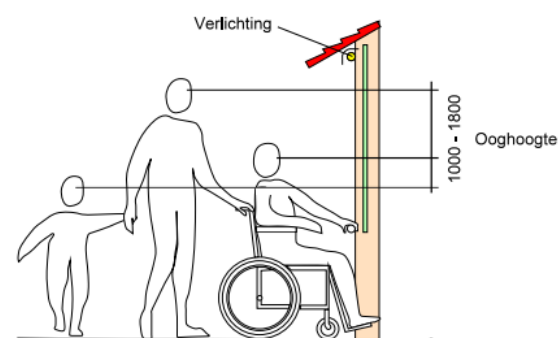
Hoe communiceer je hierover?

OP DE WEBSITE

- Maak gebruik van een duidelijke **overzichtskaart**, waarop alle toegankelijke paden en voorzieningen staan weergegeven;
- Creëer een **aparte pagina** op de website met alle informatie over toegankelijkheid – zie benodigde informatie hierboven;
- Gebruik **universele icoontjes**. Op die manier is het in één oogopslag duidelijk welke voorzieningen aanwezig zijn, ook voor mensen die moeite hebben met lezen;
- Contrast, kleurgebruik, een leesbaar lettertype (Arial, Helvetica, Univers en Verdana) en vergroting zijn belangrijk voor mensen met een **visuele** beperking.

IN HET PARK

- Zorg dat het **informatiebord** op de juiste leeshoogte staat, zodat het leesbaar is voor iedereen;
- Plaats het bord tegen een verhard pad zodat het bereikbaar is voor mensen in een rolstoel;
- Contrast, kleurgebruik, en een leesbaar lettertype zijn belangrijk voor mensen met een **visuele** beperking;
- Gebruik **icoontjes** voor bewegwijzering, zoals een rolstoel. Dit vergroot de zichtbaarheid van je toegankelijke route;
- **Audio-ondersteuning** tijdens de wandeling vergroot de toegankelijkheid en draagt bij aan de beleving van de wandeling (bv. een beschrijving van bochten in het pad, weetjes over het park, ...)

Meer informatie over de toegankelijkheid van signalisatie vind je in het [Wenkenblad Toegankelijkheid Signalisatie](#) van Inter.

Een toegankelijke route 'pimpen'!

Voeg belevingselementen, zoals voel- en ruikopdrachten, een kijkwand of een vlonderpad toe aan de route. In [onze inspiratiebundel](#) vind je enkele bestaande voorbeelden.

Zorg dat mensen niet voor verrassingen komen te staan

"Mijn vrouw gaat eerst kijken. Om te voorkomen dat we er weer enthousiast met de kinderen staan en hun daarna moeten teleurstellen dat papa niet verder kan."

Hoe bereik je de doelgroep?

EIGEN WEBSITE

Informatie over de toegankelijkheid van het park en/of natuurgebied vermeld je zeker op de website. Dat is vaak de eerste plek waar mensen informatie opzoeken als ze een uitstap plannen.

(KOEPEL)ORGANISATIES

Er zijn verschillende organisaties die toegankelijke routes promoten op hun website. Probeer je toegankelijke route ook in de kijker te zetten via websites van derden:

- Vlaanderen Vakantieland: [Toegankelijke routes voor iedereen](#)
- Visit Flanders: [Toegankelijk wandelen en fietsen](#)
- Organisaties zoals Natuurpunt of ANB
- De toeristische dienst van de stad/gemeente, regio en/of provincie
- Groene Halte: [Toegankelijke wandelroutes](#)
- [Toegankelijk Vlaanderen](#)
- Influencers zoals bv. het instagram-account Buggyproofwalking

SOCIAL MEDIA

Uit de bevraging bleek dat veel mensen een park bezoeken op advies van anderen die dit deelden via social media. Er zijn diverse social media-groepen en pagina's die informatie over toegankelijkheid delen en hiermee een brede doelgroep bereiken.

Facebook:

- Tolbo vzw
- Toegankelijk toerisme in Vlaanderen
- Non-stop voor G-sport
- VZW Camino Rolstoelwandelingen
- Rolstoelwandelingen en Aangepaste Fietstochten
- Effen Weg vzw/Samana
- Vzw Zonder beperking
- Thomas reist door Limburg

Instagram:

- Buggyproofwalking

Pak uit met toegankelijkheid

“De parken en natuurgebieden kunnen veel actiever aan de slag gaan met hun toegankelijkheidsinformatie. Dat zijn troeven waarmee ze kunnen uitpakken, terwijl die nu vaak summier ergens verborgen zitten achter vijf clicks.”

ACTIVITEITEN

- Betrek mensen met een beperking bij activiteiten die georganiseerd worden in het park: vermeld of de activiteit toegankelijk is of niet en welke aanpassingen ze eventueel toegankelijk maken;
- Organiseer activiteiten voor mensen of kinderen met een beperking. Dit kunnen wandelingen zijn of andere educatieve activiteiten voor kinderen met een beperking. Bekijk [deze toolbox van Bosplus](#) ter inspiratie;
- Contacteer rechtstreeks lokale organisaties die werken met mensen met een beperking om hen te informeren over de activiteiten die jullie aanbieden. Deze organisaties zijn vaak op zoek naar leuke activiteiten.

Meer informatie

'Vademecum Integrale toegankelijkheid van parken: Richtlijnen om een park beter toegankelijk te maken voor iedereen, ook voor mensen met een handicap' (Agentschap voor Natuur en Bos, 2006) www.natuurenbos.be/sites/default/files/inserted-files/technisch_vademecum_integrale_toegankelijkheid.pdf

'Samen op pad: zelfstandig & drempelvrij genieten van de natuur' (Kenniscentrum Groen & Handicap, 2017) natuurzonderdrempels.nl/images/documenten/samen_op_pad_totaal.pdf

'Communicatie voor iedereen: Hoe zorg je dat iedereen je communicatie krijgt en begrijpt?' (Stad Antwerpen, 2012) [www.antwerpen.be/docs/Stad/Bedrijven/Sociale zaken/SZ Emanc/brochure communicatie voor iedereen.pdf](http://www.antwerpen.be/docs/Stad/Bedrijven/Sociale_zaken/SZ_Emanc/brochure_communicatie_voor_iedereen.pdf)

'Wenkenblad Toegankelijkheid van signalisatie en informatie in en rond het gebouw' (Inter) Wenkenblad_toegankelijkheid_signalisatie.pdf (inter.vlaanderen)

'Wenkenblad Toegankelijkheid van groengebieden' (Inter) www.inter.vlaanderen/sites/default/files/Wenkenblad_toegankelijkheid_groengebieden.pdf

'Natuurlijk toegankelijk spelen: praktische gids voor het inrichten van natuurlijke speelomgevingen voor kinderen met een fysieke beperking' (Bureau Fonkel, 2009) https://springzaad.nl/wp-content/uploads/2020/04/rapport_natuurlijk_toegankelijk_spelen-2.pdf